

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS ETIKOS KOMISIJOS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių miesto savivaldybės tarybos Etikos komisijos nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato Šiaulių miesto savivaldybės tarybos Etikos komisijos (toliau – Komisija) sudarymo tvarką, funkcijas, darbo organizavimą, teises, pareigas, valstybės politiko (Šiaulių miesto savivaldybės tarybos nario) elgesio tyrimo eigą, Komisijos priamamų sprendimų ir jų paskelbimo tvarką, kitus su Komisijos veikla susijusius klausimus.

2. Komisija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Valstybės politikų elgesio kodeksu (toliau – Elgesio kodeksas), Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu (toliau – Vietos savivaldos įstatymas), Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu (toliau – Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas), Lietuvos Respublikos Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymu (toliau – VTEK įstatymas), Šiaulių miesto savivaldybės tarybos veiklos reglamentu (toliau – Reglamentas), Nuostatais ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais Šiaulių miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) tarybos narių veiklą ir elgesį.

II SKYRIUS KOMISIJOS SUDARYMAS

3. Komisija yra sudaroma Savivaldybės tarybos įgaliojimų laikui Savivaldybės tarybos sprendimu.

4. Komisijos nariais gali būti Savivaldybės tarybos nariai, valstybės tarnautojai, darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, ekspertai, gyvenamųjų vietovių bendruomenių atstovai – seniūnaičiai, išplėstinės seniūnaičių sueigos deleguoti atstovai, visuomenės atstovai (Lietuvos Respublikoje įregistruotų viešųjų juridinių asmenų, išskyrus valstybės ar savivaldybės institucijas ar įstaigas, įgalioti atstovai), bendruomeninių organizacijų atstovai, kiti Šiaulių miesto savivaldybės gyventojai.

5. Komisijos pirmininką iš šios Komisijos narių – Savivaldybės tarybos narių – deleguoja Savivaldybės tarybos opozicija raštu, pasirašytu daugiau kaip pusės visų Savivaldybės tarybos opozicijos narių ir viešai įteiktu Savivaldybės tarybos posėdžio pirmininkui. Komisijos pirmininko pavaduotoją Komisijos narių siūlymu iš šios Komisijos narių – Savivaldybės tarybos narių daugumos – skiria Savivaldybės taryba. Jeigu Savivaldybės tarybos opozicija per 2 mėnesius nuo pirmojo išrinktos naujos Savivaldybės tarybos posėdžio sušaukimo dienos nedeleguoja Komisijos pirmininko arba deleguoja Savivaldybės tarybos narį, neatitinkantį Vietos savivaldos įstatymo 11 straipsnyje nustatytų reikalavimų, arba jeigu nėra paskelbta Savivaldybės tarybos opozicija, Komisijos pirmininką Savivaldybės taryba Komisijos narių siūlymu skiria iš šios Komisijos narių – Savivaldybės tarybos narių mažumos. Jeigu visi Savivaldybės tarybos nariai sudaro Savivaldybės tarybos daugumą, Komisija, sudaryta iš Savivaldybės tarybos daugumos atstovų, veikia tol, kol Savivaldybės taryboje susidaro Savivaldybės tarybos mažuma ar Savivaldybės tarybos opozicija.

6. Komisijos atsakingojo sekretoriaus pareigas atlieka Savivaldybės mero (toliau – meras) paskirtas valstybės tarnautojas, ši funkcija įrašoma į jo pareigybes aprašymą.

III SKYRIUS KOMISIJOS FUNKCIJOS

7. Komisija atlieka šias funkcijas:

7.1. prižiūri, kaip meras ir Savivaldybės tarybos nariai laikosi Vietos savivaldos įstatymo, Valstybės politikų elgesio kodekso, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo, Reglamento, kitų teisės aktų, reglamentuojančių Savivaldybės tarybos narių veiklą ir elgesį, reikalavimų;

7.2. analizuoja Savivaldybės tarybos narių nedalyvavimo Savivaldybės tarybos, komitetų ir komisijų posėdžiuose ir Vietos savivaldos įstatymo nustatytų pareigų nevykdymo priežastis;

7.3. tiria ir priima sprendimus dėl mero ir Savivaldybės tarybos narių veiklos atitikties Vietos savivaldos įstatymo, Valstybės politikų elgesio kodekso, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo, Reglamento, kitų teisės aktų, reglamentuojančių mero ir Savivaldybės tarybos narių veiklą ir elgesį, nuostatoms;

7.4. nagrinėja Šiaulių miesto savivaldybės bendruomenės narių, valstybės institucijų, gyvenamųjų vietovių bendruomenių ar bendruomeninių organizacijų atstovų siūlymus ir pastabas dėl mero ir Savivaldybės tarybos narių veiklos skaidrumo;

7.5. analizuoja Vietos savivaldos įstatymo nustatytų mero pareigų nevykdymo priežastis;

7.6. teikia Vyriausiajai rinkimų komisijai siūlymą priimti sprendimą dėl Savivaldybės tarybos nario įgaliojimų nutrūkimo, jeigu šis Savivaldybės tarybos narys yra praleidęs iš eilės 3 Savivaldybės tarybos posėdžius be pateisinamos priežasties;

7.7. Savivaldybės tarybos narių, mero ir savo iniciatyva teikia Savivaldybės tarybos nariams rekomendacijas dėl Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų įgyvendinimo;

7.8. Savivaldybės tarybos narių ir savo iniciatyva teikia merui rekomendacijas dėl Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų įgyvendinimo.

IV SKYRIUS KOMISIJOS DARBO ORGANIZAVIMAS

8. Pagrindinė Komisijos veiklos forma yra posėdžiai.

9. Komisijos posėdžius šaukia, jų datą, laiką nustato ir darbotvarkę sudaro Komisijos pirmininkas (jo nesant – Komisijos pirmininko pavaduotojas).

10. Komisijos posėdis laikomas teisėtu, jeigu jame dalyvauja daugiau kaip pusė Komisijos narių.

11. Komisijos narių dalyvavimas posėdyje yra privalomas, neatvykimas pateisinamas tik dėl svarbios priežasties.

12. Jei Komisijos narys negali atvykti į posėdį, apie tai turi iš anksto pranešti Komisijos pirmininkui, o jo nesant – Komisijos pirmininko pavaduotojui, nurodydamas nedalyvavimo priežastį.

13. Komisijos narys, dėl svarbių priežasčių negalintis dalyvauti Komisijos posėdyje, gali svarstomais klausimais raštu pateikti savo nuomonę, kuri turi būti paskelbta Komisijos posėdyje ir įrašyta į protokolą, tačiau ji neįskaitoma į balsavimo rezultatus.

14. Komisijos posėdžiui pirmininkauja Komisijos pirmininkas, o jei jo nėra – Komisijos pirmininko pavaduotojas.

15. Komisijos pirmininko pavaduotojas atlieka Komisijos pirmininko pareigas, kai šis negali jų atlikti dėl laikino nedarbingumo, atostogų, išvykimo į tarnybinę komandiruoatę ar kitų svarbių priežasčių.

16. Komisija savo darbą organizuoja ir vykdo tyrimus Elgesio kodekso nustatyta tvarka ir terminais.

17. Komisijos nariai sprendimą svarstomu klausimu priima atviru balsavimu paprasta balsų dauguma. Kiekvienas Komisijos narys turi po vieną balsą. Jei balsai pasiskirsto po lygiai, sprendimą lemia posėdžio pirmininko balsas.

18. Jei dėl Komisijos posėdyje priimto sprendimo Komisijos narys (nariai) pareiškia atskirąją nuomonę, ją įrašoma į protokolą.

19. Komisijos posėdžiai protokoluojami, posėdžiuose daromas garso įrašas, kuris saugomas informacinėse laikmenose teisės aktų nustatyta tvarka. Protokolą pasirašo posėdžiui pirmininkavęs asmuo ir atsakingasis sekretorius.

20. Komisijos atsakingojo sekretoriaus pareigas atlieka mero paskirtas valstybės tarnautojas, ši funkcija įrašoma į jo pareigybės aprašymą. Atsakingasis sekretorius nėra Komisijos narys ir neturi balsavimo teisės. Komisijos atsakingąjį sekretorių ligos, atostogų, komandiruočių metu ar jo nesant dėl kitų objektyvių priežasčių pavaduoja valstybės tarnautojas, kuriam atlikti jo pagrindines funkcijas pavesta Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu.

21. Komisija priima Elgesio kodekse numatytus sprendimus, taip pat nutarimus organizaciniais ar kitais klausimais. Nutarimai organizaciniais ar kitais klausimais yra įrašomi į posėdžio protokolą.

22. Komisijos pirmininkas, o jo nesant – Komisijos pirmininko pavaduotojas:

22.1. skelbia posėdžio pradžią ir pabaigą;

22.2. skelbia posėdžio darbotvarkę, supažindina Komisijos narius su gautais dokumentais;

22.3. vadovauja posėdžiui;

22.4. pasirašo posėdžio protokolus ir sprendimus;

22.5. kartu su Komisijos atsakinguoju sekretoriumi įformina Komisijos sprendimą:

22.5.1. sprendimo įžanginėje dalyje nurodoma: Komisijos pavadinimas; sprendimo pavadinimas; sprendimo priėmimo data ir vieta; posėdyje, kuriame buvo priimtas sprendimas, dalyvavę asmenys; asmens, kurio veikla tirama, vardas, pavardė ir pareigos;

22.5.2. sprendimo aprašomojoje motyvuojamojoje dalyje nurodoma: tyrimo pagrindas; nagrinėjimo dalykas; Komisijos nustatytos faktinės aplinkybės; asmens, kurio veikla tirama, paaiškinimai (jei jis juos pateikė); nuorodos į konkrečias teisės normas, kurios buvo taikomos atliekant tyrimą; įrodymai (tokiems esant), kuriais grindžiamos Komisijos išvados;

22.5.3. sprendimo rezoliucinėje dalyje nurodoma: Komisijos sprendimas dėl svarstomo asmens veiksmų ir teisės aktas (-ai), kuriuo (-iais) vadovaujantis priimtas sprendimas;

22.5.4. sprendimo projektas elektroniniu paštu pateikiamas visiems Komisijos nariams dėl pritarimo.

23. Komisiją aptarnauja atsakingasis sekretorius, kuris:

23.1. informuoja Komisijos pirmininką (jo nesant – Komisijos pirmininko pavaduotoją) apie Komisijos gautus dokumentus;

23.2. rūpinasi, kad ne vėliau kaip prieš 5 dienas iki posėdžio Komisijos nariams ir suinteresuotiems asmenims būtų praneštas Komisijos posėdžio laikas ir vieta;

23.3. rūpinasi, kad būtų paruošti posėdžiui reikalingi dokumentai ir jų kopijos, patalpos;

23.4. užtikrina, kad būtų daromas Komisijos posėdžių garso įrašas;

23.5. ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po Komisijos posėdžio surašo posėdžio protokolą, kuriame nurodoma: posėdžio data, vieta, posėdžio dalyviai, posėdžio darbotvarkė, trumpa svarstymo eiga ir priimti sprendimai ar nutarimai organizaciniais ir kitais klausimais;

23.6. pasirašytą ir užregistruotą posėdžio protokolą išsiunčia Komisijos nariams elektroniniu paštu;

23.7. raštu pateikia (išsiunčia elektroniniu paštu ir (ar) registruotu laišku) Komisijos sprendimą asmeniui, pateikusiam skundą, valstybės politikui, dėl kurio yra priimtas sprendimas, ir Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai (toliau – VTEK);

23.8. yra atsakingas už tai, kad Komisijos sprendimai būtų paskelbti Savivaldybės interneto svetainėje ir informaciniame leidinyje, jeigu toks leidinys yra leidžiamas.

24. Komisijos vardu siunčiamus raštus ir pranešimus pasirašo Komisijos pirmininkas, jo nesant – Komisijos pirmininko pavaduotojas.

V SKYRIUS VALSTYBĖS POLITIKO ELGESIO TYRIMAS

25. Valstybės politiko elgesio tyrimas Komisijoje gali būti pradėtas, kai yra bent vienas iš šių pagrindų:

25.1. fizinio ar juridinio asmens skundas, kreipimasis ar pranešimas (toliau – skundas) apie valstybės politiko galimai padarytą Elgesio kodekse nustatytą valstybės politikų elgesio principų,

nuostatų ar Savivaldybės veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose valstybės politikui nustatytų reikalavimų pažeidimą (toliau – pažeidimas);

25.2. visuomenės informavimo priemonėse paskelbta pagrįsta informacija apie valstybės politiko galimai padarytą pažeidimą.

26. Valstybės politiko elgesio tyrimas pradedamas ne vėliau kaip per 10 dienų nuo Nuostatų 25 punkte nurodyto pagrindo atsiradimo. Komisija tiria galimus pažeidimus, jeigu nuo jų padarymo praėjo ne daugiau kaip vieneri metai. Anoniminiai skundai nenagrinėjami. Komisijos atliekamas pažeidimo tyrimas turi būti baigtas ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo tyrimo pradžios. Į šį terminą neįskaičiuojamas politiko laikinojo nedarbingumo, atostogų laikas ir laikas, kai politikas būna išvykęs į tarnybinę komandiruotę. Prireikus Komisija gali, bet ne ilgiau kaip vienam mėnesiui pratęsti šioje dalyje nustatytą terminą.

27. Atlikdama tyrimą, Komisija turi teisę:

27.1. apklausti valstybės politiką, kurio elgesys tiriamas, bei kitus asmenis, susijusius su valstybės politiko tiriamu elgesiu ar politine veikla;

27.2. apklausti skundo autorių ir išsiaiškinti apie jo žinomą informaciją apie valstybės politiko galimai padarytą Elgesio kodekse nustatytų valstybės politikų elgesio principų, nuostatų ar Savivaldybės veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose valstybės politikui nustatytų reikalavimų pažeidimą;

27.3. teisės aktų nustatyta tvarka susipažinti su reikiamais dokumentais ir gauti jų nuorašus (kopijas) bei kitą tyrimui reikalingą informaciją;

27.4. prireikus išvykti į įvykio vietą;

27.5. pasitelkti specialistų.

28. Atlikdami tyrimą, Komisijos nariai privalo:

28.1. vadovautis Lietuvos Respublikos Konstitucija, įstatymais, kitais teisės aktais;

28.2. laikyti paslapyje duomenis ar žinias, kurias jie sužinojo vykdydami tyrimą, jeigu tokie duomenys ar žinios sudaro valstybės, komercinę, banko, tarnybos arba kitą įstatymų saugomą paslaptį;

28.3. nenaudoti Nuostatų 28.2 papunktyje nurodytų duomenų ar žinių asmeninei ar kitų asmenų naudai;

28.4. kol Komisija nebaigia tyrimo, niekam neteikti jokios informacijos apie vykdomo tyrimo aplinkybes, su tyrimu susijusius asmenis, turimą medžiagą, duomenis.

29. Nuostatų 28 punkto nuostatos taikomos ir Komisiją aptarnaujantiems darbuotojams, ir pasitelktiems specialistams.

30. Atlikdami tyrimą, Komisijos nariai, Komisiją aptarnaujantys darbuotojai ir jos pasitelkti specialistai netrikdo valstybės institucijų, kitų įmonių, įstaigų ar organizacijų darbo ir privalo susilaikyti nuo preliminarių vertinimų bei išvadų, kol nebaigtas tyrimas ir nėra Komisijos išvados.

31. Komisijos nariai už Nuostatuose nustatytų pareigų pažeidimą atsako įstatymų nustatyta tvarka.

32. Valstybės politikas, kurio elgesys tiriamas, turi teisę:

32.1. teikti Komisijai paaiškinimus, prašymus ir įrodymus;

32.2. baigus tyrimą susipažinti su tyrimo metu surinkta medžiaga;

32.3. dalyvauti Komisijos posėdžiuose.

33. Valstybės politikas, teikiantis Komisijai paaiškinimus, negali būti verčiamas teikti paaiškinimus prieš save, savo šeimos narius ar artimuosius giminaičius.

34. Komisija per 3 dienas nuo tyrimo pradžios surašo laisvos formos pranešimą, kuriuo informuoja valstybės politiką apie pradėtą jo elgesio tyrimą, jo teises, pateikia turimus duomenis apie padarytą pažeidimą ir prašo valstybės politiko iki šiame pranešime nurodytos datos pateikti rašytinį paaiškinimą. Komisija šį pranešimą valstybės politikui įteikia asmeniškai arba išsiunčia paštu.

35. Komisija, atlikusi tyrimą, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tyrimo pabaigos savo posėdyje vertina tyrimo metu surinktus duomenis ir priima Nuostatų VI skyriuje numatytus sprendimus. Apie Komisijos posėdžio vietą ir laiką ne vėliau kaip prieš 5 dienas iki posėdžio pradžios

turi būti pranešta valstybės politikui. Jo neatvykimas į Komisijos posėdį ar paaiškinimo nepateikimas nekliudo Komisijai priimti sprendimą.

36. Pakartotiniai skundai apie galimą politiko padarytą pažeidimą nenagrinėjami, išskyrus atvejus, kai gautame skunde yra nurodomos naujos aplinkybės, kurios nebuvo ir negalėjo būti žinomos atlikto tyrimo metu, ir dėl to Komisijos sprendimas yra galimai neteisingas. Dėl pakartotinio tyrimo būtinumo sprendžia Komisija ne vėliau kaip per 10 dienų nuo tokio skundo gavimo dienos. Komisijai nusprendus pradėti pakartotinį tyrimą, jis atliekamas pagal Nuostatų V skyriuje nustatytas procedūras.

37. Po kiekvieno Komisijos posėdžio gali būti parengiamas pranešimas visuomenės informavimo priemonėms. Pranešimą raštu arba žodžiu gali pateikti tik Komisijos pirmininkas ar Komisijos įgaliotas jos narys ir tik tokį, kokį įgaliojo pateikti Komisija.

38. Informaciją apie Komisijos sprendimus visuomenės informavimo priemonėms teikia Komisijos pirmininkas arba jo įgaliotas Komisijos narys. Komisijos nariai, posėdyje pareiškę atskirąją nuomonę dėl tyrimo išvadų, turi teisę apie tai pateikti informaciją.

VI SKYRIUS KOMISIJOS SPRENDIMAI

39. Valstybės politiko elgesio tyrimą atlikusi Komisija gali priimti šiuos sprendimus:

39.1. konstatuoti, kad valstybės politikas nepažeidė Elgesio kodekse ar Savivaldybės veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytų valstybės politiko elgesio principų ar reikalavimų;

39.2. konstatuoti, kad valstybės politikas pažeidė Elgesio kodekse ar Savivaldybės veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytus valstybės politiko elgesio principus ar reikalavimus;

39.3. rekomenduoti valstybės politikui suderinti savo elgesį ar veiklą su Elgesio kodekse ar Savivaldybės veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose, ar kituose teisės aktuose nustatytais valstybės politiko elgesio principais ar reikalavimais;

39.4. rekomenduoti viešai atsiprašyti;

39.5. įtarus esant nusikalstamos veikos požymių, perduoti medžiagą ikiteisminio tyrimo įstaigoms ar prokuratūrai.

40. Komisija gali nutraukti tyrimą, jeigu iki tyrimo pabaigos valstybės politikas savo elgesį ar veiklą pripažino neetiškais, nesuderinamais su savo pareigomis ir dėl to viešai atsiprašė.

41. Apie Komisijos atliktą tyrimą ir priimtą sprendimą pranešama asmeniui, pateikusiam skundą Komisijai, valstybės politikui, dėl kurio yra priimtas minėtas sprendimas, ir VTEK.

42. Komisijos priimti sprendimai yra vieši ir turi būti skelbiami Savivaldybės interneto svetainėje ir informaciniame leidinyje, jeigu toks leidinys yra leidžiamas.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

43. Komisijos priimti sprendimai gali būti skundžiami VTEK per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo arba jo įteikimo valstybės politikui, dėl kurio yra priimtas sprendimas, dienos.

44. Komisija kasmet teikia Savivaldybės tarybai ataskaitą apie savo veiklą.

45. Komisija sudaroma, keičiama jos sudėtis, panaikinama ir Nuostatai tvirtinami, keičiami, pripažįstami netekusiais galios Savivaldybės tarybos sprendimu.